

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce **V. K.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Gureckým, advokátem se sídlem Ostrava, Josefa Skupy 1639/21, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Ostrava, Zelená 3158/34a, o přezkoumání rozhodnutí žalované z 29. 1. 2015, č. j. 48000/000432/15/010/PD, o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům senátu 78 Ad správního úseku Krajského soudu v Ostravě,

t a k t o :

Soudci senátu 78 Ad správního úseku Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Petr Indráček a JUDr. Jana Záviská **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod **sp. zn. 78 Ad 1/2015**.

O d ů v o d ň ě n í :

Žalobce podal 31. 3. 2015 žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, kterou se domáhá zrušení rozhodnutí žalované z 29. 1. 2015, č. j. 48000/000432/15/010/PD. V tomto řízení požádal krajský soud o osvobození od soudního poplatku a o ustanovení zástupce. Krajský soud usnesením z 29. 7. 2015, č. j. 78 Ad 1/2015 - 40 jeho žádostem vyhověl.

Žalobce proti tomuto usnesení podal kasační stížnost a současně v ní uplatnil námitku podjatosti vůči soudcům senátu 78 Ad tohoto soudu, zejména vůči předsedovi senátu Mgr. Jiřímu Gottwaldovi.

Žalobce uvedl, že námitku podjatosti činí na základě skutečností a zjištění, že je Mgr. Gottwald vůči jeho osobě podjatý pro kritiku činnosti senátů, kterých je členem, pro kritiku jeho kolegů soudců či pro svoji nezpůsobilost naplnit článek 90 Ústavy ČR a slib soudce, když rozhoduje v rozporu se zákony, pravomocnými rozsudky soudu, nálezy Ústavního soudu ČR a judikáty soudů. Soudci senátu 78 Ad poté Nejvyššímu správnímu soudu předložili vyjádření, podle něhož žalobce osobně ani z úředního styku neznají a k žalobci ani k projednávané věci nemají žádný vztah, z něhož by vyplýval důvod pochybovat o jejich nepodjatosti ve věci.

Podle § 8 odst. 1 věta první č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“) platí, že *„soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.“*

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v ustanovení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (ustanovení čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce, objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoliv legitimní pochybnosti v tomto ohledu.

Žalobce se v námitce víceméně omezil na obecné výtky, které dovozuje ze svých zkušeností z jiných předchozích či paralelně probíhajících řízení u tohoto soudu, případně na základě svých osobních domněnek a soudů o postoji soudců k jeho osobě. I když se žalobce subjektivně může domnívat, že je tím dán důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudců senátu 78 Ad, Nejvyšší správní soud konstatuje, že právě na takto koncipovanou námitku podjatosti dopadá právní úprava ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. věty třetí.

Podle tohoto ustanovení platí, že *„[d]ůvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“*

Nekonkrétní odkazy navrhovatele na předchozí rozhodování uvedených soudců v jiných věcech a na jejich možná pochybení, jak vyplývá z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. in fine, proto nemohou být důvodem pro jejich vyloučení. Je tomu tak proto, že eventuální náprava takových pochybení přísluší soudům vyšší instance při rozhodování o opravných prostředcích, eventuálně též Ústavnímu soudu při rozhodování o ústavní stížnosti.

Ani sami soudci, jak vyplývá z jejich vyjádření k námitce podjatosti, si poté nejsou vědomi přímého poměru k věci nebo k účastníkům. Dojem žalobce o podjatosti těchto soudců pro kritiku je tedy nanejvýše jeho osobním názorem. Ze spisu krajského soudu dále vyplývá, že výše jmenovaní soudci se rovněž nepodíleli na projednávání nebo rozhodování věci u žalovaného správního orgánu.

pokračování

Vzhledem k tomu, že z navrhovatelem uvedených skutečností nevyplývají důvody podjatosti soudců ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. a sami soudci pochybnosti o nepodjatosti vyloučili, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že soudci senátu 78 Ad správního úseku Krajského soudu v Ostravě Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Petr Indráček, JUDr. Jana Záviská nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 78 Ad 1/2015.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. prosince 2015

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu